

Spaar de (onder)grond bij de bietenoogst met bunkerrooiers

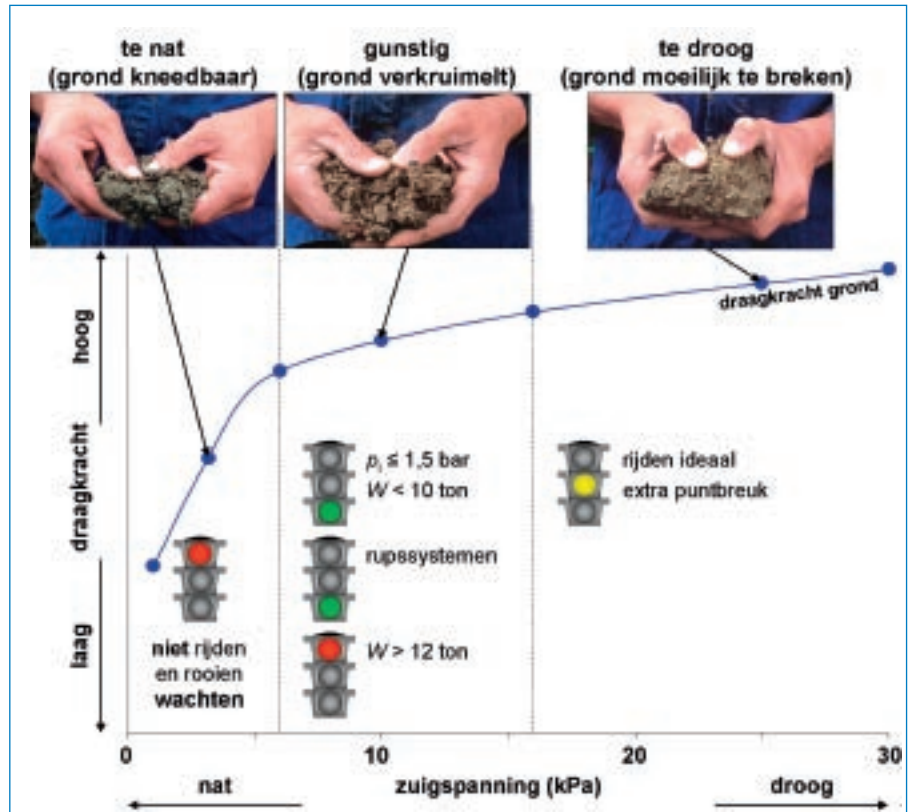
Aandacht en op het juiste moment handelen, is de beste garantie voor een teelt met rendement. Dat geldt zeer zeker ook bij het omgaan met de grond. Het doet elk boerenhart zeer als grond zichtbaar versmeerd en verdicht wordt, met gevolgen die lang kunnen duren. Hoe beperk je structuurschade tot een minimum bij de bietenoogst met bunkerrooiers? Het antwoord luidt: op het juiste moment met de juiste techniek. Enkele hoofdzaken worden hieronder aan de hand van figuur 1 toegelicht voor kleihoudende gronden.

Te droog: pas op voor puntbreuk

Als de grond droog en hard is, gaat het rijden prima. Bij het rooien is er meer puntbreuk door afbreken van bieten in de grond. Ook is er meer slijtage aan de rooischaren. Advies: dieper rooien.

Gunstig: lage bodemdruk

Bij een normaal vochtgehalte (rond veldcapaciteit) gaat het rooien prima. Om schade aan de bodemstructuur te beperken, mag de bodemdruk niet te hoog zijn. Voorkom altijd verdichting van de ondergrond. Veilig is een bandspanning van 1,5 bar of lager. Daarmee ligt de maximale wiellast bij de grootste band onder 10 ton. Boven 12 ton wiellast treedt er bijna altijd ondergrondverdwijning op tot 40 cm diepte, ook met de grootste en beste banden. Moderne rupssystemen geven onder gunstige omstandigheden geen ondergrondverdwijning, ondanks de veel hogere last op het rupssysteem. Dit komt omdat de

Figuur 1. De draagkracht van grond vermindert als de grond natter is. Vooral als de grond natter is dan de veldcapaciteit, neemt de draagkracht snel af. De foto's illustreren de toestand van de grond in drie situaties (te nat, gunstig en te droog). De stoplichten geven het advies voor rooien met bunkerrooiers (p_i = bandspanning; W = wiellast).

Foto's Buwal/Docuphot. Deze staan ook op blz. 19 van Suikerbietsignalen.

bodemdruk snel afbouwt onder een rubber rupssysteem met een hoge voorspanning en een zeer groot contactvlak.

Grond te nat: niet rijden

Bij te natte grond is het beste: wachten tot de grond weer droog genoeg is om zonder schade te rijden. Dat kan enkele uren zijn op zandgrond en drie tot vijf dagen drogend weer op kleigrond.

Wat te doen als het nat is en blijft, zoals in 1998? Wachten is dan geen optie.

Het advies is dan onveranderd:

- alleen de bunkerrooier in het veld.
- Kipwagens zakken tot op de ploegzoom en verdichten de ondergrond bij herhaald door hetzelfde spoor rijden;
- de bunker halfvol en het uiterste uit de banden halen (bandspanning omlaag).

De consequentie is wel dat de bouwvoor grotendeels wordt verdicht en ook versmeerd. Voor herstel is de hulp van de natuur nodig met vele cycli drogen en herbevochtigen. Vorst gevolgd door droge dooi heeft eenzelfde positieve effect op

herstel van versmering. De grond is na de winter wel zeer kwetsbaar. Vandaar dat we in het voorjaar zeer voorzichtig moeten zijn met de grond. De verleiding is vaak groot om na een goede winter het land op te gaan, terwijl alleen het bovenste laagje goed is en de laag eronder te nat om te berijden. De kans op structuurschade in de laag 15-25 cm is dan zeer groot. Met later in het jaar de gevolgen in het gewas. Voorkom dit door vooraf met de spade de hele bouwvoor te beoordelen.

Frans Tijink

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: www.irs.nl
Eindredactie: Jurgen Maassen